

Fernando Pessoa

Stoacının Eđitimi

Teive Baronu'nun Tek Eseri

Türkçesi: İmren Gökçe Vaz de Carvalho

Deneme

*Bir çekmecedeki bulunan elyazması metin**

Odamdaki masanın üzerinde unutup böylece onu otel hizmetçilerinin temizlikleri şüpheli ellerinin incelemesine maruz bırakmayayım diye çekmeceyi biraz zorlanarak açtım ve kitabı arkaya doğru iterek içine koydum. Kitap bir şeye takıldı, zira çekmecenin içi sıkı sayılmazdı.

* Fernando Pessoa, Teive Baronu'nun arkasında bıraktığı tek metni nasıl bulduğunu anlattığı bu elyazması sayfada metne düşündüğü ana başlık ile iki alt başlığı da not almıştır. (ç.n.)

Yüzyılların en derin ve en ölümcül can sıkıntısı üzerimize çöktü – tüm çabaların boşluğunun ve tüm amaçların beyhudeliğinin derin farkındalığı.

*

Hiçin doygunluğuna, hiçliğin bolluğuna eriştim. Beni intihara yönelten, erken yatmaya sebep olanla aynı dürtü. Tüm niyetlerin derin uykusuna yatmak istiyorum.

Hayatımı hiçbir şey değiştiremez artık. Eğer... eğer... Evet, fakat eğer hiç gerçekleşmedi ve eğer hiç gerçekleşmediyse, gerçekleşseydi nasıl olacağını niçin düşünüyüm?

*

Hayatımın sonunun yakın olduğunu hissediyorum çünkü ben kendim onun yakın olmasını istiyorum. Son iki günümü teker teker tüm yazılarımı yakmakla ge-

çirdim – iki gün sürdü çünkü çoğunu tekrar okudum – unutulmuş düşüncelerimin notlarını, hiç yazmayacağım eserlerin bazıları çoktan tamamlanmış parçalarını yaktım. Uzaklaşacağım hayatın kıyısındaki bir köprüyü yakar gibi bir veda olmasını istediğim bu kıyımı, ağır ağır kendini hissettiren bir acıyla da olsa tereddüt etmeden yaptım. Özgür ve kararlıyım. Kendimi öldüreceğim; şimdi kendimi öldüreceğim. Ancak en azından, hayatımın entelektüel bir anısını, olduğum kişinin içsel tablosunu elimden gelen doğrulukla bırakmak istiyorum. Artık kendimden güzel yalanlar silsilesi bırakmadığım için, tüm yalanların söyleyebileceğimizi öngörmemize izin verdiği kadar hakikati arkamda bırakmayı arzuluyorum.

Bu, benim tek eserim olacak. Onu, Bacon gibi gelecek nesillerin merhametli değerlendirmelerine değil, geleceğin akranım yapacağı kişilerin düşünmesi için miras bırakıyorum. Bu ikisi karşılaştırılmaz dahi.

Kendimle yaşam arasındaki, sonuncusu hariç, tüm bağları kopararak gönül ve idrak berraklığına erişiyorum. Bu da bana hiç yaratamayacağım eseri yaratmak için olmasa da en azından onu neden yaratmadığımı anlatmam için sözcüklerin kudretini veriyor.

Bu sayfalar itirafım değil, tanımumdur. Yazmaya başlarken, onları bir nevi hakikatle yazabileceğimi hissediyorum.

*